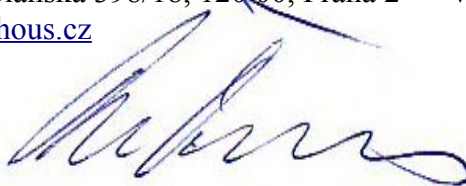

Nejvyšší správní soud
Moravské nám. 611/6, 657 40 Brno
podatelna@nssoud.cz
IDDS: wwjaa4f

datovou zprávou

Praha, 5. prosince 2023

stěžovatel **Pankrácká společnost, z.s.**, IČO 266 66 154
se sídlem Hudečkova 1097/12, 140 00, Praha 4 — Podolí
zastoupeni Mgr. Pavlem Černohousem, advokátem, ev. č. ČAK 12427
se sídlem Lublaňská 398/18, 120 00, Praha 2 — Vinohrady
pavel@cernohous.cz

žalovaný: **Magistrát hlavního města Prahy**
odbor ochrany prostředí
Mariánské nám. 2/2, 110 01 Praha 1 — Staré Město

ke sporu

podle § 65 odstavce 1 a 2 soudního řádu správního **proti rozhodnutí** Magistrátu hlavního města Prahy, odboru ochrany prostředí **ze dne 7. 3. 2022 čj. MHMP 49820/2022 sp. zn. S-MHMP 1980593/2021**, jímž bylo zamítnuto odvolání žalobce a částečně změněno rozhodnutí Úřadu městské části Praha 4, odboru životního prostředí a dopravy, ze dne 15. 9. 2021 čj. P4/362395/21/OŽPAD/HNL, sp. zn. SZ P4/487601/19, kterým tento *orgán ochrany přírody povolil kácení dřevin na pozemku parc. č. 879/33 v k.ú. Krč, z tvrzeného důvodu výstavby metra D, stanice Olbrachtova*,
— o přezkum obou těchto správních rozhodnutí,

KASAČNÍ STÍŽNOST

proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 24. října 2023 čj. 15 A 20/2022-252, kterým krajský soud zamítl žalobu stěžovatele.

přílohy:
— bez příloh

I.

Stěžovatel včas podanou žalobou napadl výše uvedené správní rozhodnutí žalovaného

Městský soud při jednání konaném dne 24. 10. 2023 zamítl podanou žalobu rozsudkem ze dne 24. 10. 2023 čj. 15 A 20/2022-252.

- Stěžovatel napadá tento rozsudek v celém rozsahu a to
- z důvodu nesprávného posouzení právní otázky městským soudem (§ 103 odst. 1 písm. a) s.ř.s.)
 - z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s.ř.s.
 - z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s.ř.s. (nepřezkoumatelnost)

Napadený rozsudek byl stěžovateli (jeho právnímu zástupci) doručen ve středu 22. 11. 2023, lhůta k podání kasační stížnosti uplyne ve středu 6. 12. 2023 a tato kasační stížnost je tedy včasná.

II.

A podjatost

Napadený rozsudek nepřisvědčil žalobnímu bodu napadajícímu vadné, nezákonné rozhodnutí námitky podjatosti. Městský soud nejprve (bod 66) souhlasí se stěžovatelem v tom, „že § 14 odst. 2 správního řádu (vtělený zákonem č. 176/2018 Sb.) podstatu přístupu k systémové podjatosti nezměnil a stále je třeba vycházet ze závěrů nastolených v usnesení NSS ze dne 20. 11. 2012, čj. 1 As 89/2010-119 (rozsudek NSS ze dne 2. 8. 2023, čj. 6 As 52/2023-127)“ a cituje:

„v případech, kdy rozhoduje úředník územního samosprávného celku ve věci, která se přímo nebo nepřímo týká tohoto celku, není a priori vyloučen z rozhodování pro svoji „systémovou podjatost“, avšak je u něho dáno „systémové riziko podjatosti“, kvůli němuž je třeba otázku jeho případné podjatosti posuzovat se zvýšenou opatrností oproti věcem, které se zájmů územního samosprávného celku nijak nedotýkají“ a „k pochybám o nepodjatosti postačí i poměrně nízká míra podezření, neboť — jak výše vyložil — existence „systémového rizika podjatosti“ je sama o sobě signálem ke zvýšené opatrnosti a „podezřívavosti“ při posuzování důvodů pro vyloučení úřední osoby z úkonů v řízení. Důvody k uvedenému podezření mohou být nejrůznějšího druhu a nelze je specifikovat jinak než obecnými rysy a představitelnými příklady. Bude se jednat o takové skutečnosti, které naznačují, že zde existuje někdo, kdo má zájem na určitém výsledku řízení, v němž se má rozhodovat, a přitom má či může mít schopnost působit na příslušnou úřední osobu prostřednictvím jejího zaměstnaneckého vztahu k územnímu samosprávnému celku.

Uvedenými skutečnostmi mohou být například jevy v politické či mediální sféře, jež předcházejí příslušnému správnímu řízení či je doprovázejí a naznačují zvýšený zájem o výsledek řízení ze strany osob schopných ovlivnit jednání územního samosprávného celku jako zaměstnavatele úřední osoby. Příkladem může být zájem politických činitelů či jiných v rámci daného územního samosprávného celku vlivných osob (např. zákulisních aktérů místní politiky či podnikatelských subjektů) na určitém výsledku řízení (např. na tom, aby určitá stavba, činnost apod. byla povolena, anebo naopak nepovolena); takový zájem lze vysledovat například z různých mediálních vyjádření, předvolebních slibů, konkrétních investičních či jiných obchodních počinů, předchozích snah nasměrovat určité související rozhodovací procesy určitým způsobem apod.

*Stejně tak uvedenou skutečností může být samotná **povaha a podstata rozhodované věci**, její kontroverznost či politický význam a s tím spojené zájmy.*

*Zjevně a bez dalšího pak uvedenými skutečnostmi budou **podezření z nátlaku či snahy přímo ovlivnit rozhodování příslušné úřední osoby prostřednictvím jejího zaměstnaneckého vztahu.***“

tedy že podjatost lze plausibilně dovodit

(i) z vnějších projevů politiků ve veřejném prostoru (*podle nosa poznáš kosa*),

dále (ii) z povahy věci: „*Stejně tak uvedenou skutečností může být samotná povaha a podstata rozhodované věci, její kontroverznost či politický význam a s tím spojené zájmy*“

a konečně (iii) z podezření přímého z přímých důkazů „*Zjevně a bez dalšího pak uvedenými skutečnostmi budou podezření z nátlaku či snahy přímo ovlivnit rozhodování příslušné úřední osoby prostřednictvím jejího zaměstnaneckého vztahu*)

V bodu 67 pak městský soud uvedl, „*že žalobce v žalobě neprokázal ani netvrdil, že by na úřední osoby byl ze strany vedení žadatele činěn dostatečně konkrétní tlak, aby rozhodovaly v rozporu s právními předpisy*“.

K projevům v mediální sféře pak (stále bod 67) cituje z rozsudku NSS ze dne 2. 8. 2023 čj. 6 As 52/2023-127: „*Obecně lze také dodat, že Nejvyšší správní soud již v řadě dřívějších případů konstatoval, že veřejná vystoupení politiků jsou v případě místně důležitých či kontroverzních staveb běžným jevem a korelují s podstatou politiky jako správy věcí veřejných; jakákoliv politická vyjádření nelze automaticky považovat za důvod podjatosti úředníků vystupujících v zaměstnaneckém či obdobném poměru vůči korporaci, kterou tito političtí představitelé zastupují (viz např. rozsudek ze dne 21. 12. 2018, čj. 4 As 302/2018-55 či ze dne 2. 3. 2017, čj. 4 As 219/2016-35).*“

Městský soud (a taktéž NSS v rozsudku 6 As 52/2023-12) opominuli **charakter záměru, stavby kvůli které je požadováno kácení**, tedy že krom veřejného a mediálního vystupování politiků (které zmiňují) se jedná o velmi významnou investici Hlavního města Prahy (prostřednictvím jím zcela vlastněného a ovládaného Dopravního podniku, a.s., dále jen „DP“) a Hlavní město Praha (HMP) tak vystupuje jako stavebník (prostřednictvím DP), či přímo jako žadatel (jako ve zde projednávaném kácení) a zároveň jako orgán, který povoluje stavbu, kácení sám sobě (MHMP jako odvolací orgán při rozhodování o kácení či jako speciální stavební úřad pro povolování hlavní stavby Metra D, či jako nadřízený orgán, který na sebe atrahoval kompetenci obecného stavebního úřadu při povolování staveb zařízení stavenišť).

Na mediální prohlášení politiků je tak potřeba nahlížet i s ohledem na vědomí rozhodujících úředníků o eminentním zájmu jejich politického vedení na jimi prosazované investici ... a už jen tato prohlášení pak mohou působit na rozhodující úředníky jako nátlak (když je nutno si uvědomit, že prohlášení o milionových škodách vznikajících z „protahování řízení“ si úředníci mohou vztáhnout sami na sebe, na situaci kdyby si dovolili stavbu či kácení nepovolit).

V podstatě městský soud omezil zkoumání podjatosti na otázku existence přímých důkazů o ovlivňování úředníků, což jsou z podstaty věci jevy skryté, skrývané a nelze rozumně očekávat, že je účastníci budou schopni prokazovat) — a u jevů zjevných (mediální vystupování politiků) pak nehodnotil intenzitu a zcela opomněl hledisko **povahy a podstaty rozhodované věci** — rozhodování o zásadní investici v rámci HMP

Městský soud se v napadeném rozsudku významně odchýlil od jím citovaného posouzení obsaženého v *usnesení NSS ze dne 20. 11. 2012, čj. 1 As 89/2010-119* — a zatížil tak rozsudek vadou nesprávného právního posouzení prokázaných mediálních vystoupení pražských politiků, avšak bez zohlednění kontextu charakterem stavby a jejím významem pro HMP (*když právě pro eminentní zájem na výstavbě HMP požádalo o v tomto řízení projednávané kácení*)

Městský soud v napadeném rozsudku nijak nehodnotí kritérium povahy a podstaty rozhodované věci (přesto, že jej sám v bodě 66 cituje) a jeho význam pro posouzení mediálních výstupů — **napadený rozsudek je v tomto nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů.**

K bodu 69 napadeného rozsudku stěžovatel uvádí, že stejná vada — nezohlednění charakteru stavby, jejího významu pro HMP — pak stíhá i přezkoumávaná usnesení správních orgánů při rozhodování o námitce podjatosti. Správní orgány právě tím, že nezohlednily zásadní význam stavby při hodnocení mediálních projevů (tedy zesílení pravděpodobnosti ovlivňování a také i „autocenzury“ úředníků), vybočily z mezí daných zákonem a pro nehodnocení významu stavby (při posuzování podjatosti) jsou nepřezkoumatelná — a tuto vadu měl městský soud zjistit a z toho důvodu zrušit žalované rozhodnutí.

B alternativní návrh — vyžadující výrazně menší rozsah kácení

Stěžovatel v podané žalobě v žalobním bodu označeném C.2 podrobně argumentoval a doložil existence alternativního řešení s minimalizací rozsahu kácení a tím i výše ekologické újmy — a to, že toto alternativní řešení bylo známo jak prvostupňovému orgánu, tak žalovanému.

Městský soud na to reagoval bodem 72, ve kterém uvedl (*zvýraznění ztučněním provedl stěžovatel*): „*Ve třetím žalobním bodě žalobce správním orgánům vytýká, že se nezabývaly jím předloženým návrhem alternativního a šetrnějšího řešení. Řízení o povolení kácení dřevin se zahajuje na návrh žadatele a vztahuje se na něj **dispoziční zásada**. Z té vyplývá vázanost správního orgánu zněním žádosti a v ní navrhovaným řešením, o němž se ve správním řízení rozhoduje. Nebylo povinností správních orgánů jakožto orgánů ochrany přírody komplexně posuzovat žalobcem předložený alternativní návrh (např. z hlediska přiměřenosti omezení silničního provozu v ul. Na Strži, když žalobcem předložený návrh umístění zařízení staveniště by zasahoval i do části pozemní komunikace), zkoumat, zda je v celkovém kontextu přiměřenější než ten předložený žadatelem v žádosti) a jakkoli jej v řízení o žádosti žadateli vnucovat. Primárním úkolem správních orgánů bylo v rámci řízení žádosti posoudit kácení z hledisek dle § 8 odst. 1 ZOPK, k nimž se vztahovala zásada materiální pravdy a zásada ochrany veřejného zájmu a správní orgány je v tomto ohledu naplnily. Ani tuto námitku soud tedy důvodnou neshledal.“*

Podle ustanovení § 8 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny „**(1) Ke kácení dřevin je nezbytné povolení orgánu ochrany přírody, není-li dále stanoveno jinak. Povolení lze vydat ze závažných důvodů po vyhodnocení funkčního a estetického významu dřevin. Povolení ke kácení dřevin na silničních pozemcích může orgán ochrany přírody vydat jen po dohodě se silničním správním úřadem**⁶⁾.“

Stěžovatel k tomu odkazuje např. na publikovaný rozsudek 4 As 20/2008 – 84 (1788/2009 Sb. NSS), k němu publikovanou Právní větu „*I. Orgán ochrany přírody musí objektivně posoudit a náležitě odůvodnit, zda zájem na pokácení dřevin převyšuje konkurující veřejný zájem na jejich zachování. Správní orgán přitom zvažuje estetický a funkční význam dřevin na straně jedné a závažnost důvodů pro jejich pokácení na straně druhé, aby mohl rozhodnout, zda pokácení dřevin povolí (§ 8 odst. 1 zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny).*“

Je tak evidentní, že je úkolem orgánu ochrany přírody je zkoumat závažnost důvodů pro kácení. Je-li v řízení prokázána existence reálného jiného řešení, které nevyžaduje tak rozsáhlé kácení, jedná se o **důkaz, že důvody pro kácení nejsou závažné** — neboť je možno realizovat stavbu i bez kácení (resp. s kácením s mnohem menším rozsahem).

Vázanost dispoziční zásadou se pak projeví tak, že orgán ochrany nevydá rozhodnutí, kterým by povolil kácení v rozsahu alternativního řešení (tím by rozhodoval o něčem jiném, než o podané žádosti a porušil by tak dispoziční zásadu) — ale namísto toho zamítne požadované kácení, neboť v řízení bylo (existencí alternativního řešení) prokázáno, že důvody pro kácení nejsou závažné.

Tedy, tvrzení obsažené v napadeném rozsudku, že „Nebylo povinností správních orgánů jakožto orgánů ochrany přírody komplexně posuzovat žalobcem předložený alternativní návrh (např. z hlediska přiměřenosti omezení silničního provozu v ul. Na Strži, když žalobcem předložený návrh umístění zařízení staveniště by zasahoval i do části pozemní komunikace), zkoumat, zda je v celkovém kontextu přiměřenější než ten předložený žadatelem v žádosti) a jakkoli jej v řízení o žádosti žadateli vnucovat“ je podle názoru stěžovatele projevem nesprávného právního hodnocení, neboť (i) je naopak zákonem daným úkolem orgánů ochrany přírody posuzovat reálné alternativní řešení — tedy důvodnost kácení a podle výsledku buď kácení povolit či nepovolit; stěžovatel se nedomáhal toho, aby orgán ochrany přírody vnucoval jiné řešení, ale toho, aby kácení nepovolil jako nedůvodné.

V projednávané věci navíc alternativní řešení navrhlo přímo Hlavní město Praha (žadatel o kácení) ve spolupráci s Dopravním podnikem (stavebník). Je tak zjevné, že se jedná o reálné alternativní řešení — a také bylo prokázáno, že HMP a DP k němu nepřistoupili jen pro nedostatek vůle. Podle názoru stěžovatele tak bylo zcela jasně prokázáno, že neexistuje závažný důvod pro požadované kácení. I proto měl městský soud rozsudkem zrušit jak žalované, tak prvostupňové rozhodnutí.

III.

Stěžovatel je přesvědčen, že z jeho argumentace vznesené v průběhu celého řízení jasně plynou důvody nezákonnosti jak napadeného rozsudku, tak prvostupňového i žalovaného rozhodnutí — když všechny jsou založeny na vadném posouzení ne/podjatosti žalovaného, nesprávném posouzení nedůvodnosti požadovaného kácení.

S ohledem na zásadu ekonomie a za použití ustanovení § 110 odst. 2 písm. a) s.ř.s. proto **stěžovatel navrhuje, aby Nejvyšší správní soud**

I. zrušil v celém rozsahu rozsudek Městského soudu v Praze ze dne ze dne 24. října 2023 čj. 15 A 20/2022-252;

II. zrušil rozhodnutí rozhodnutí Magistrátu hlavního města Prahy, odboru ochrany prostředí ze dne 7. 3. 2022 čj. MHMP 49820/2022 sp. zn. S-MHMP 1980593/2021 a rozhodnutí Úřadu městské části Praha 4, odboru životního prostředí a dopravy, ze dne 15. 9. 2021 čj. P4/362395/21/OŽPAD/HNL, sp. zn. SZ P4/487601/19;

III. přiznal stěžovatelům a žalobcům náhradu nákladů řízení (jak před městským tak před Nejvyšším správním soudem).

Pankrácká společnost, z.s.